

**Stanovisko k možnosti zvýšení zvláštního příspěvku k důchodu podle zákona
č. 357/2005 Sb.**

Zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, **upravuje 2 opakující se dávky**. Jde o:

- 1. příplatek k důchodu,**
- 2. zvláštní příspěvek k důchodu**

Ad 1) **Příplatek** ke starobnímu důchodu nebo invalidnímu důchodu pro invaliditu třetího stupně se stanoví za každý započatý měsíc vykázané odbojové činnosti ve výši 50 Kč měsíčně, nejméně však částkou 200 Kč měsíčně. Příplatek k vdovskému nebo vdoveckému důchodu se stanoví polovinou částky uvedené v předchozí větě, nejméně však částkou 200 Kč měsíčně. Příplatek k důchodu sirotka se stanoví dvěma pětinami částky uvedené v první větě, nejméně však částkou 200 Kč měsíčně.

Výše příplatku k důchodu po osobách, které padly, byly popraveny nebo zemřely ve vyšetřovací vazbě, vězení, koncentračním táboře nebo internačním táboře anebo byly násilně usmrceny v souvislosti se zatýkáním, činí součet částky odvozené od délky odbojové činnosti zemřelé osoby a částky

- a) 3 000 Kč, jde-li o vdovu nebo vdovce, nebo
- b) 2 400 Kč, jde-li o sirotka, pokud sirotek ke dni úmrtí rodiče nedosáhl věku 18 let.

Ministerstvo práce a sociálních věcí **zvýší vyhláškou příplatek stejným způsobem a ve stejných termínech, jako se zvyšuje procentní výměra důchodů podle zákona upravujícího důchodové pojištění.**

Ad 2) Výše **zvláštního příspěvku** činí

- a) u oprávněného uvedeného v § 5 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 357/2005 Sb. (tj. účastníci II. odboje vlastníci osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb. a vymezení účastníci III. odboje) částku 2 500 Kč měsíčně,
- b) u oprávněného uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/2005 Sb. (tj. účastníci květnového povstání v roce 1945, kteří nevlastní osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb., nýbrž „pouze“ osvědčení podle zákona č. 357/2005 Sb.) a vdovy nebo vdovce po osobách uvedených v písmenu a) částku 1 250 Kč měsíčně.

Zvláštní příspěvek vláda zvýší nařízením, jestliže úhrnný index cen v pravidelné veřejné hromadné vnitrostátní železniční a autobusové dopravě, za vnitrostátní telefonní služby a za tuzemské lázeňské nebo rekreační pobyty vzroste aspoň o 5 %, a to vždy za období kalendářního roku, nebo za období více let, pokud

podmínka aspoň 5 % růstu úhrnného indexu cen v předchozím roce nebyla splněna.

Zvláštní příspěvek – vzhledem k tomuto odlišnému valorizačnímu mechanismu – byl za dobu účinnosti zákona č. 357/2005 Sb. zvýšen pouze jednou, a to nařízením vlády č. 340/2009 Sb., o zvýšení zvláštního příspěvku k důchodu, od splátky splatné po 31. 12. 2009 (shodou okolností právě v roce, kdy nebyly ani důchody, ani příplatky k důchodu zvýšeny, protože pro jejich zvýšení parametry splněny nebyly) na 2676, resp. 1338 Kč měs.

V současné době nejsou splněny parametry pro valorizaci zvláštního příspěvku (MPSV dostává pravidelné měsíční informace od ČSÚ a hlídá dosažení 5% růstu výše uvedeného úhrnného indexu. K jeho překročení došlo naposledy v roce 2008, od roku 2009 začal klesat.). Pokud by měl být zvolen jiný valorizační mechanismus, než který je popsán, bylo by nutno novelizovat zákon č. 357/2005 Sb. Vznikla by jednak otázka, kdo by byl předkladatelem takové novely, protože zákon sám byl poslaneckou iniciativou, a rovněž otázka, proč tento mechanismus měnit. Důvodem zavedení zvláštního příspěvku bylo nahradit zrušení dříve poskytovaných slev a podle toho se stanovil okruh položek zahrnutých do úhrnného indexu. Jestliže tyto položky nerostou, není ani důvod valorizovat zvláštní příspěvek.